

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگرفته از: استراگل لا لوجا
نویسنده: ویجی پراشاد و مانولو د لوس سانتوس
برگردان: م. قربانی
۲۲ جولای ۲۰۲۲

مبارزه کوبا با فقر و تلاش برای سلامتی کودکان

چگونه کوبا مرگ و میر کودکان را از میان می برد و بیماری های ناشی از فقر را ریشه کن می کند

گذار از ۵۹ مرگ نوزاد در هر ۱۰۰۰ تولد نوزاد زنده به صفر، طی چند دهه دست آوردی فوق العاده است.

نویسندگان در یک کلینیک در پالپیته در کوبا. عکس Odalys :

روستای پالپیته در کوبا، تنها چند کیلومتر از پلایا خیرون در خلیج خوکها یعنی جایی که امریکا تلاش کرد در سال ۱۹۶۱ انقلاب کوبا را سرنگون کند، فاصله دارد. در یک خیابان معمولی، یک خانه کوچک با یک پرچم کوبا و یک عکس بزرگ از فیدل کاسترو کنار در ورودی، دکتر دایامیس گومس لاروسا (Dayamis Gómez La Rosa) از ساعت ۸ صبح تا پنج بعدازظهر بیماران را ویزیت می کند. در واقع این جمله ناقص است. دکتر دایامیس، مثل اغلب پزشکان مراقبت های اولیه در کوبا در طبقه بالای کلینیک محل خدمتش زندگی می کند. او در حالی که در اتاق انتظار کلینیک نشسته بودیم به ما گفت: «من دکتر شدم، زیرا می خواستم دنیا را به جای بهتری تبدیل کنم.» پدرش در یک میکده ساقی بود و مادرش نظافتچی خانه ها، اما به گفته خودش «به برکت انقلاب»، او پزشک مراقبت های اولیه است و برادرش یک دندانپزشک. بیماران هر وقت لازم داشته باشند به مطب او مراجعه می کنند، شب، روز، نیمه شب.

کلینیک غیر از اتاق انتظار سه اتاق دیگر هم دارد، هر سه اتاق کوچک و تمیز هستند. ۱۹۷۰ نفر جمعیت پالپیته از خدمات دکتر دایامیس که اکنون چند زن باردار و نوزاد تحت مراقبت او هستند، استفاده می‌کنند. او می‌خواهد در باره بچه‌ها و بارداری صحبت کند، چون می‌خواهد به ما بگوید که ظرف سه سال گذشته در شهر و منطقه او حتی یک نوزاد هم فوت نکرده است. او می‌گوید: «آخرین باری که یک نوزاد فوت کرد سال ۲۰۰۸ بود که نوزادی زودرس به دنیا آمد و مشکلات فراوان تنفسی داشت.» وقتی پرسیدیم چطور آن حادثه را با چنین وضوحی یادتان هست، گفت: «برای من هر مرگی وحشتناک است، ولی از فوت یک نوزاد به هر قیمت باید پرهیز کرد.» و ادامه داد: «کاش هرگز آن را تجربه نمی‌کردم.»

ریشه‌کن کردن بیماری‌های فقراء

در محله باتلاق زاپاتا که در منطقه خلیج خوک‌ها واقع شده، پیش از انقلاب نرخ مرگومیر کودکان ۵۹ در ۱۰۰۰ تولد نوزاد زنده بود. مردم این منطقه غالباً از راه ماهیگیری و تجارت ذغال امرار معاش می‌کردند و فقر فراگیر بود. فیدل اولین شب کریسمس پس از انقلاب ۱۹۵۹ را با تعاونی تازه تأسیس شده تولیدکنندگان ذغال گذراند، به آن‌ها گوش داد، از مشکلاتشان و راه‌های برون‌رفت از گرسنگی، بی‌سوادی، بیماری صحبت کرد. چند ماه پیش از حمله ایالات متحده در سال ۱۹۶۱ یک برنامه وسیع دگرگونی به راه افتاد که صدها نفر از فقراء را به روند بیرون کشیدن خود از شرایط فلاکت‌باری که به آن دچار بودند، جلب کرد. به همین دلیل این مردم گروه گروه به پا خاستند و از انقلاب در مقابل حمله مزدوران امریکا دفاع کردند.

گذار از ۵۹ فوت نوزاد از هر ۱۰۰۰ تولد زنده به صفر، ظرف چند دهه دست‌آوردی فوق‌العاده و بزرگ است. دکتر دایامیس می‌گوید به دست آوردن چنین مهمی به این دلیل است که انقلاب توجه فوق‌العاده‌ای به امر سلامت مردم دارد. توجه ویژه‌ای به مادران باردار می‌شود، از پزشک مراقبت‌های اولیه و متخصص بیماری‌های زنان گرفته تا پزشکان متخصص کودکان – هزینه همه این‌ها از منابع ثروت عمومی کشور پرداخت می‌شود. شهر کوچکی مثل پالپیته پزشک متخصص بیماری‌های زنان و کودکان ندارد، اما به فاصله چند کیلومتری ما در پلایا لارگا آن‌ها می‌توانند به این پزشکان دسترسی داشته باشند.

همان روز ما از موزه پلایا خیرون دیدن کردیم. مدیر موزه، خانم دالسه ماریا لیمونتا دل پوسو، به ما گفت که بسیاری از مزدورانی که دستگیر شده بودند، در ازای گرفتن غذا و داروهای کودکان آزاد و به امریکا مسترد شدند؛ این به ما نشان می‌دهد که خواست و تمرکز انقلاب کوبا متوجه چه چیزی بوده است. از اولین روزهای انقلاب کارزارهای سوادآموزی و واکسیناسیون گسترش یافت تا به واقعیات فقر پاسخ دهد. حالا دکتر دایاموس گزارش می‌دهد که هر کودک بین ۱۲ تا ۱۶ واکسین برای پیشگیری از بیماری‌هایی مانند آبله مرغان، هپاتیت و ... دریافت می‌کند.

در مرکز مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی هاوانا، دکتر مرادو پوخول فرر به ما گفت که کشور به خاطر واکسینی که در این مرکز ساخته شد تقریباً هپاتیت ب را ریشه‌کن کرده است. این واکسین – هپاتیت ب – تاکنون به هفتاد میلیون نفر در جهان یاری رسانده است. وی افزود: «ما معتقدیم این واکسین مطمئن و مؤثر است و می‌تواند بیماری هپاتیت را در جهان، به ویژه در کشورهای فقیرتر، از میان بردارد.» دکتر دایامیس گفت که همه کودکان در شهر او واکسین هپاتیت را دریافت کرده اند. و افزود: «سیستم سلامت تضمین می‌کند که هیچ‌کس از اسهال یا سوءتغذیه و حتی یک نفر از بیماری‌های ناشی از فقر تلف نشود.»

سلامت عمومی

دکتر دایامیس می‌گوید آنچه که مردم پالپیت را آزار می‌دهد، اکنون بیماری‌هایی است که در کشورهای ثروتمندتر مشاهده می‌شود. این یکی از معماهای کشوری است با منابع محدود - که عمدتاً ناشی از محاصره اقتصادی ایالات متحده به این جزیره ۱۱ میلیون نفری است - توانسته است بیماری‌های ناشی از فقر را پشت سر بگذارد.

بیماری‌هایی که وی از آن صحبت می‌کند عبارتند از فشار خون، بیماری‌های قلبی عروقی، و نیز پروستات و سرطان سینه. او یادآور می‌شود که این‌ها مشکلاتی هستند که باید از طریق آموزش عمومی به آن‌ها پرداخته شود.

به همین دلیل او یک برنامه رادیویی در رادیو ویکتوریا د خیرون و برنامه‌ای به نام آموزش برای سلامت دارد. این یک رادیوی محلی است و او هر پنجشنبه در آن به مردم آموزش می‌دهد.

رائول فورنس والنسیانو، معاون مؤسسه تربیت بدنی و تفریحات سالم (INDER)، می‌گوید اگر ما در امر ورزش سرمایه‌گذاری کنیم دچار مشکلات کمتری در زمینه سلامت خواهیم شد. انستیتو در سراسر کشور مردم را به انواع تفریحات و ورزش‌ها تشویق می‌کند. بیش از ۷۰.۰۰۰ نفر کارکنان ورزش و سلامت در مدارس و مراکز سالمندان فعال هستند و به ایجاد فرصت‌های مفرح و فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند. این نوع فعالیت‌ها همراه با کارزارهای آموزشی دکتر دایامیس مکانیسم‌های مناسبی برای پیشگیری از بیماری‌های مزمن مضر به حال جامعه را فراهم می‌آورد.

اگر از خلیج خوک‌ها سوار یک قایق بشوید و به یکی دیگر از جزایر کارائیب بروید، خود را در وضعیتی می‌یابید که در آن نظام سلامت اصلاً وجود خارجی ندارد. مثلاً در جمهوری دومینیکن میزان مرگومیر نوزادان ۳۴ در ۱۰۰۰ تولد نوزاد زنده است. این کشورها -خلاف کوبا- قادر نشده‌اند از تعهد و مهارت‌های کسانی مانند دکتر دیاموس یا دکتر مراردو بهره مند شوند. در این کشورها کودکان در شرایطی می‌میرند که پزشکی وجود ندارد که ده‌ها سال پس از مرگشان برایشان سوگواری کند.